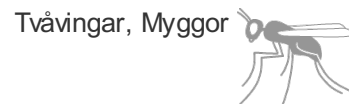

Bibio fulvicollis

Svartbent hårmygga

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Sårbar (VU)
B2ab(i,ii,iii,iv,v)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Diptera (tvåvingar), **Familj:** Bibionidae (hårmyggor), **Släkte:** *Bibio*, **Art:** *Bibio fulvicollis* - svartbent hårmygga Gimmerthal, 1842 **Synonymer:**

Kännetecken

Arterna i familjen *Bibionidae* är mestadels svarta, håriga myggor med ett påfallande fluglikt utseende, bastant kroppsbyggnad och robusta ben som i flykten hänger ned under kroppen på ett typiskt sätt. De liknar på detta sätt en del dansflugor Empididae. Den största delen av tiden tillbringar de dock stillasittande eller krypande på vegetationen. Smalbenen har typiska, framträdande utskott i spetsen. Hanarna har stora ögon som upptar nästan hela huvudet (holoptiska), antennerna är infästa nedanför dessa vid munkanten. Hanarnas ögon har också två tydligt åtskilda delar, en med stora facetter och en med små. Honorna har små, vitt åtskilda ögon och huvudet är i och med detta mycket mindre och smalare. *Bibio fulvicollis* har en kroppslängd på 5 mm. Antennerna har sex segment. Hanens mellankropp är skinande svart med svarta hår, honans är rostfärgad med tre svarta ränder. Hanens vingar är vitaktiga alltigenom med svarta ribbor i framdelen och färglösa i bakdelen, medan honans vingar är gråaktiga med mörkbruna bakre ribbor. Vingfläcken är hos hanen välutvecklad och rostbrun, hos honan svart. Extremitetskaraktärer: hanens första bakfotsled är cylindrisk och lätt vidgad i bakre delen, honans lårben/femora är rostfärgade medan smalben/tibier och fotleder/tarser är svarta. Larverna är cylindriska och har små utväxter på kroppen.

Utbredning och status

Det totala utbredningsområdet omfattar Sverige, Norge, Finland, Baltikum och de västra delarna av Ryssland. Arten är dock funnen även i Schweiz. Fram till 1950 finns många svenska fynd, från Skåne till Torne lappmark men i modern tid finns endast ett svenskt fynd, i Dalarna (Orsa, Sandhed 1978), där den påträffades i ett ålderdomligt kulturlandskap på näringsfattig ängsmark. Arten är dock dåligt eftersökt och kan därför vara vanligare än vad vi känner till. Det är emellertid inte osannolikt att igenväxningen och nedläggning av ängsmarker kan ha missgynnat arten.

Ekologi

B. fulvicollis uppges leva på ängsmarker. I övrigt är artens ekologi är mycket dåligt känd och följande uppgifter gäller familjen *Bibionidae* som helhet. Det kan alltså inte uteslutas att *B. fulvicollis* avviker i något avseende från dessa beteenden. Parningen inleds i luften men när hane och hona funnit varandra fortsätter processen i vegetationen. Äggen läggs i fuktig jord eller bland döda växter. Larverna lever sedan av multnande växtdelar. De lever ofta tätt tillsammans i en klunga. Liksom alla tvåvingar genomgår de fullständig förvandling. Övervintring sker som nästan färdigutvecklad larv. På våren sker sedan förpuppning i marken eller bland växtdelar. Många arter har synkroniserad kläckning och förekommer då i stora mängder.

Hot

Igenväxning och nedläggning av ängsmarker kan ha missgynnat arten men om så verkligen är fallet vet vi inte.

Åtgärder

Inventering av gamla fyndlokaler vore ett naturligt första steg för att klarlägga artens nuvarande status. Om populationer påträffas bör artens ekologi också undersökas för att öka kunskapen om dess miljökrav.

Litteratur

- http://www.faunaeur.org/full_results.php?id=129804 <http://no.wikipedia.org/wiki/H%C3%A5rmygg>
Krivoshina, N.P. In Bei-Bienko 1989: Keys to the insects of the European part of the USSR. Volume V:1, 667–682, *Bibionidae*.
Skartveit, J. 1995. Distribution and flightperiods of *Bibio* Geoffroy, 1762 species (*Diptera*, *Bibionidae*) in Norway. *Fauna Norvegica B* 42 (2): 83–112.
Skartveit, J. 1996. Distribution and flightperiods of Norwegian *Dilophus* Meigen, 1803 (*Diptera* *Bibionidae*), with a key to species. *Fauna Norvegica. Serie B, Norwegian Journal of Entomology*. 43(1): 35–46.

Författare

Ulf Bjelke & Ingemar Struwe 2008. © ArtDatabanken, SLU 2008.